

Veres Valér

A Kolozs és Kovászna megyei magyarság nemzeti kisebbségi identitásának néhány aspektusa

A romániai magyar ifjúság szervezeti szférája

A dolgozat témája felöleli a kisebbségi magyar nemzeti azonosságtudat néhány dimenzióját, mint a nemzeti problematika fontossága az egyéni beállítódásban, a magyarsághoz való tartozás létkritériumai, a haza, illetve a szülőföld fogalma, a saját nemzeti csoport dimenzióinak percepciója, a nemzeti auto- és heterosztereotípiák, a kisebbségi helyzet és diszkrimináció identitás szervező funkciója, a nemzeti szimbólumok, ünnepek relevanciája, a nemzeti vonatkoztatási személyek, néhány kisebbségi és politikai attitűd vizsgálata, Erdély két sajátos régiójában.

A téma igényes feltárása nagy lélegzetű, több szakembernek is munkát adó kutatássorozatot feltételez. Ennek mintegy első fázisa lehet a jelen dolgozat, amelynek túlnyomóan leíró, feltáró jellege van. A kutatás elméleti-fogalmi háttere a szimbolikus interakcionalizmus, a tudásszociológia és a szociálpszichológia által kidolgozott alapon elhelyezkedő, a kollektív és a nemzeti identitás elméletével és gyakorlati kutatásaival foglalkozó szakértők művei alapján lett kialakítva.

A felmérés 702 személyt tartalmazó, Kovászna és Kolozs megyére kiterjedő mintán készült, a rétegzett mintavétel módszerével, és elsősorban az elemi, valamint a középiskolai végzettségűek identitására koncentráltunk.

A kutatás eredményei alapján megállapítható, hogy az erdélyi magyarok vizsgált része esetén egyértelműen magyar identitástudatról beszélhetünk. A közösségi identifikáció terén a magyarság számára a társadalmi és politikai integráló entitás szerepét az RMDSZ tölti be, céljai, tevékenységei, a programjából következő ideológia, illetve annak különböző diskurzív változatai által. A romániai magyar közösséghez való tartozás elsődleges kritériuma az önbesorolás, de majdnem ugyanolyan fontosnak számítanak a magyar anyanyelvűség és a részleges magyar származás (legalább egyik szülő magyar) kritériumok. A hovatartozási kritériumok kitűnően körvonalazzák a nemzeti identitás kultúrnemzeti változatának sajátosságait.

A hazafelfogások a magyarság körében túlnyomóan kollektív és irracionális tények mentén helyezkednek el. A hazafogalom és a szülőföld fogalma összemosódik, emellett a hazafogalom ambivalens: közel ugyanolyan arányban említették Erdélyt és Romániát.